

Haavi-tartunnanjäljitysohjelmisto / HUSin tapauskohtaiset rekisterit

TIETOSUOJASELOSTE/REKISTERÖIDYN INFORMOINTI 13.5.2024

1 REKISTERINPITÄJÄ

Nimi:

HUS-yhtymä

Osoite:

HUS-yhtymä,
Stenbäckinkatu 9, Helsinki
PL 100, 00029 HUS

Yhteystiedot:

Puhelinvaihte: 09 4711
Kirjaamon telefax: 09 471 75500
Kirjaamon sähköposti: kirjaamo@hus.fi
Postiosoite: HUS kirjaamo, PL 200, 00029 HUS

2 REKISTERIN VASTUUHENKILÖ

Markku Mäkijärvi, johtajaylilääkäri, markku.makijarvi@hus.fi

3 TIETOSUOJAVASTAAVAN YHTEYSTIEDOT

HUS Keskuskirjaamo
PL 200
00029 HUS
sähköposti: tietosuoja@hus.fi

4 YHTEYSTIEDOT REKISTERIÄ KOSKEVISSA ASIOISSA

HUS Keskuskirjaamo
PL 200
00029 HUS
sähköposti: tietosuoja@hus.fi

5 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN TARKOITUS

Tartuntatautilain (1227/2016) 9 §:ssä säädetään HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden velvollisuudesta torjua tartuntatauteja. Tartuntatautilain mukaisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa epäillyn tartuntataudin laadun ja levinneisyyden sekä epidemioiden selvittäminen, tarpeelliset toimenpiteet taudin leviämisen estämiseksi ja tartuntojen jäljittäminen.

Haavi-ohjelmistopalvelu on luotu koronaviruspandemian aikana perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteiseksi tartunnanjäljityksen ja seurannan työkaluksi ja tietojenvaihtopalustaksi.

Haavi-ohjelmistopalvelun kautta HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden tartuntatautiyksiköiden ammattilaiset voivat tehdä Haaviin sovittujen yleisvaarallisten, valvottavien ja muiden epideemisesti leviävien tartuntatauti- sekä eläinvälitteisten tautien tartunnanjäljitystä, altistuneiden kontaktointia ja seurantaa sekä välittää tietoa tietoturvallisesti ja tietosuojan vaatimukset huomioiden muille Haavia käyttäville organisaatioille.

Tartunnanjäljityksen kirjauksista syntyy rakenteista tietoa mm. tartunnanlähteistä, jatko-tartunnoista ja altistuneista. Kulloinkin epidemiatilanne on nähtävissä joka päivä päivittyvistä raporteista.

Haavi-ohjelmistopalvelu on riippumaton hyvinvointialueiden käyttämistä potilastietojärjestelmistä.

Haavi-ohjelmistopalvelu sisältää useiden eri rekisterinpitäjien tapauskohtaisia rekistereitä, jotka liittyvät useisiin eri tartuntatauteihin. Tämä tietosuojaseloste koskee niitä tapauskohtaisia rekistereitä, joiden rekisterinpitäjä on HUS.

6 HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYN PERUSTA

Henkilötietojen käsittely perustuu EU:n yleiseen tietosuoja-asetukseen ja tartuntatautilain seuraavasti:

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen

- 6 artiklan 1 kohdan c alakohta: käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi
- 6 artiklan 1 kohdan e alakohta: käsittely on tarpeen yleistä etua koskevan tehtävän suorittamiseksi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttämiseksi
- 9 artiklan 2 kohdan h alakohta: käsittely on tarpeen ennalta ehkäisevää terveydenhuoltoa koskevia tarkoituksia varten sekä terveys- tai sosiaalihuollollisen hoidon tai käsittelyn suorittamiseksi
- 9 artiklan 2 kohdan i alakohta: käsittely on tarpeen kansanterveyteen liittyvän yleisen edun vuoksi.

Tartuntatautilain 39 §:ssä säädetään tapauskohtaisesta rekisteristä: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, hyvinvointialue, HUS-yhtymä, sosiaalihuollon toimintayksikkö ja terveydenhuollon toimintayksikkö voivat perustaa tautitapaukseen tai rajoitettuun väestön terveyttä uhkaavaan epidemiaan liittyvän henkilörekisterin yleisvaarallisen tai valvottavan tartuntataudin taikka muun tartuntataudin jäljitystä varten tai mikrobikantajuuden ja

perustellusti altistuneiksi epäiltyjen seurantaan varten, jos se on välttämätöntä sairastuneiden hoidon järjestämiseksi kiireellisesti ja taudin leviämisen ehkäisemiseksi. Rekisteriin voidaan tallettaa tietoja sairastuneista sekä tartunnalle perustellusti altistuneiksi epäilyistä henkilöistä 29 §:n mukaisesti. Tapauskohtainen rekisteri on hävitettävä heti, kun se ei enää ole välttämätön tartuntataudin torjunnan kannalta.

Keskeinen lainsäädäntö:

EU:n yleinen tietosuojasetus (2016/679)

Tietosuojalaki (1050/2018)

Tartuntatautilaki (1227/2016)

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi biologisista tekijöistä aiheutuvalta vaaroilta (933/2017)

7 REKISTERIN TIETOSISÄLTÖ

Haavi-ohjelmistopalvelussa seurattavat ja jäljitettävät tartuntataudit:

- A-streptokokki
- Apinarokko (mpox)
- Botulismi
- COVID-19
- Cryptosporidium
- EHEC
- Kolera
- Shigella
- Lavantauti
- Suolistosalmonella
- Tuberkuloosi
- Hepatiitti A
- Hepatiitti B
- Hepatiitti E
- Hinkuyskä
- Kurkkumätä
- Legionella

- Listerioosi
- Meningokokki
- Puutiaisaivokuume
- Rabies
- Sikotauti
- Tuhkarokko
- Vesirokko
- Vihurirokko

Luetteloä päivitetään, kun ohjelmistopalveluun lisätään uusia tartuntatauteja tai niitä poistetaan.

Näytevastaukset: Tautikohtaisen patogeenin nimi, näytevastauksen tulos, näytteenoton pvm, näytteenottopaikka.

Perustiedot: Sukunimi, etunimi, henkilötunnus tai väliaikainen henkilötunnus, puhelinnumero, ammatti tai työtehtävä, työpaikka, lähiomaisen nimi ja puhelinnumero sekä suhde potilaaseen.

Paikkatiedot: Kotikunta, oleskelu- tai asuinkunta, postinumero, osoite.

Tartuntatiedot: Vastuuhenkilö- ja taho, riskityötieto, sairaalahoitotiedot nyt tai edeltävästi, asumismuoto, sote-työ, riskitekijät, oireiden alkamispäivä, oireet, tartuttavuusaika. sairastumiseen liittyvät kommentit.

Tartunnanlähde: Taudin tyyppi, vastuuhenkilö- ja taho, tartunnanlähteen varmuus, altistumisajanjakso, tilanne, paikka ja sen luokittelu, tapahtumapaikan katuosoite, kunta, maa, yhteyshenkilö, yhteyshenkilön puhelinnumero ja ammatti/rooli, tartuntareitti, altistajan/tartuttajan nimi, hetu, suhde testattuun, altistamistilanteen lisätiedot.

Altistamistiedot: Tartuntatauti, altistumisajanjakso, tilanne, paikka ja sen luokittelu, tapahtumapaikan katuosoite, kunta, maa, yhteyshenkilö, yhteyshenkilön puhelinnumero ja ammatti/rooli, tartuntareitti, altistamistilanteen lisätiedot.

Eristyslomakkeen luominen: Eristysaika, päätösnumero, alue, kieli, allekirjoitus, paikka, päiväys, perustelut, epäilyn laatu.

Altistuneet: Lisätiedot sairastamisesta, riskitekijät, sairastetun taudin tai rokotuksen antama suoja, oireiden alkamispäivä ja kesto, oireet, altistumistilanteessa annettu estohoito.

Erityisseuranta tuberkuloosille altistuneelle: Altistuneen nimi, kotikunta, puhelinnumero, potilas tavoitettu päivämäärä, syntymämaa, lapsen pituus ja paino, BCG-rokotustiedot, BCG-arpi, riskitekijät, oireet, aiemmin sairastetun tuberkuloosin tiedot, tuberkuloosille altistumisen vuosi ja paikka, seurantaan liittyvät kommentit, seurantapolku, missä seuranta toteutettu, latentti tuberkuloosi (LTBI), LTBI-hoidon arvio ja päivämäärä, LTBI-

hoidon aloitus ja sen kesto, tuberkuloosidiagnoosin päivämäärä ja missä elimessä, seuranta lopetettu, seurantapolkuun liittyvät tutkimukset.

Asiasanat: Kuvaavat koostetusti tartunnanlähdeä tai -paikkaa.

8 SÄÄNNÖNMUKAISET TIETOLÄHTEET

Tiedot saadaan seuraavilla tavoilla:

- HUS Diagnostiikkakeskuksen laboratoriojärjestelmistä terveydenhuollon ammattilaisen syöttämänä tai laboratoriojärjestelmän integraation kautta.
- HUS-yhtymän tai hyvinvointialueen tartuntatautiyksikön terveydenhuollon ammattilainen haastattelee sairastuneen tai altistuneen henkilön, ja terveydenhuollon ammattilainen syöttää tiedot Haavi-ohjelmistopalveluun.
- Henkilö itse syöttää tietoja kansalaisportaalin kautta.

9 HENKILÖTIETOJEN VASTAANOTTAJARYHMÄT

Muut tartuntatautilain 39 §:ssä ja 40 §:ssä mainitut viranomaiset, joilla on vastaavat velvollisuudet.

10 TIETOJEN SÄÄNNÖNMUKAISET LUOVUTUKSET

Tietoja luovutetaan säännöllisesti rekisteröityjen hyvinvointialueiden tartuntatautiviranomaisille tai THL:lle. Ohjelmistopalvelun sisältämiä tietoja siirretään sopijapuolten yhdessä määrittelemällä tavalla rekisterinpitäjältä toiselle silloin, kun tartuntatautilaki sitä edellyttää esimerkiksi tartuntojen jäljitystä varten. Henkilötietojen siirrosta rekisterinpitäjältä toiselle päättää ja vastaa tiedot luovuttava rekisterinpitäjä.

11 TIETOJEN SÄILYTYSAIKA

Tapauskohmainen rekisteri hävitetään tartuntatautilain mukaan heti, kun se ei enää ole välttämätön tartuntataudin torjunnan kannalta. Hävittämisestä päättää rekisterinpitäjä.

Tietojen säilytysajat ovat tautikohtaisia ja perustuvat tartuntatautilain mukaisten tehtävien hoitamiseen. Yleisin säilytysaika on kaksi vuotta. Tietyillä taudeilla tätä pidempi säilytysaika on viisi vuotta (A-streptokokki ja B-hepatiitti) tai 40 vuotta (tuberkuloosi). Tautikohtaisen säilytysajan umpeuduttua tiedot poistetaan yleisesti käyttäjien nähtäviltä. Tämän jälkeen tietoihin on vielä kahden vuoden suppea näkyvyys, jolloin tartuntatautilääkäri tai muu erikseen luvitettu tartuntatautien ammattilainen voi tarvittaessa tarkastella yleisestä katselusta poistettuja tietoja. Tietoja säilytetään kaksi vuotta siitä, kun niitä viimeisen kerran on ollut mahdollista jonkun tarkastella.

12 TIETOJEN SIIRTO EU:N TAI ETA-ALUEEN ULKOPUOLELLE

Ei siirretä.

13 REKISTERIN SUOJAUKSEN PERIAATTEET

Käyttöoikeuksia myöntävät rekisterinpitäjien pääkäyttäjät. Pääkäyttäjät täyttävät käyttöoikeuslomakkeen, joka lähetetään tukipalveluun. Tukipalvelu tarkistaa, että oikeuksien lisäys / muutospyyntö on tullut pääkäyttäjältä ja tekee tarvittavat käyttöoikeusmuutokset. Kaikki henkilöön liittyvät yksilöivät tunnisteet kuten hetu, nimi, puhelinnumero ja osoite säilytetään tietokannassa salattuna.

Kaikki tietoliikenne on salattua.

Kaikesta järjestelmän käytöstä muodostuu käyttöloki.

Lokitettavat tapahtumat/tietosisällöt:

- Lokitettavat tapahtumatyytit (Avaus, lisäys, muokkaus, poisto=passivointi)
- Ohjelmiston toiminnot, mistä Audit-lokitapahtumia muodostuu
- Tapahtuman uniikki id-tunniste
- Tapahtuman luontiajankohta
- Tunniste, millä tunnistetaan tapahtuman muodostanut sovellus
- Tapahtuman suorittaja
- Entiteetin nimi, mihin tapahtuma kohdistuu
- Selväkielinen kuvaus tapahtumista

14 REKISTERÖIDYN OIKEUDET

Rekisteröidyllä on seuraavat oikeudet:

- Oikeus saada pääsy omiin henkilötietoihin (15 artikla)
rekisteröity voi tehdä kirjallisen tietopyynnön omista tiedoistaan
- Oikeus tietojen oikaisemiseen (16 artikla)
rekisteröity voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen
- Oikeus tietojen poistamiseen (17 artikla)
rekisteröity voi vaatia rekisterin käyttötarkoituksen kannalta turhan tai väärän tiedon poistamista
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (18 artikla)
rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti
- Oikeus vastustaa käsittelyä (21 artikla)
rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (20 artikla)
rekisteröity voi tehdä vapaamuotoisen vaatimuksen, joka käsitellään aina tapauskohtaisesti

Edellä mainittuja oikeuksia koskevat hakemukset tai vaatimukset toimitetaan Keskuskirjaan, ks. yhteystiedot yllä.

Rekisterinpitäjä voi kieltäytyä toteuttamasta rekisteröidyn vaatimuksia, jos lainsäädäntö sitä edellyttää. Esimerkiksi tietojen poistovaatimukseen ei voida suostua, jos tartuntatautilaki edellyttää tietojen käsittelyä.

15 OIKEUS TEHDÄ VALITUS VALVONTAVIRANOMAISELLE

Jokaisella rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, erityisesti siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen vakinainen asuinpaikkansa tai työpaikkansa on tai jossa väitetty rikkomus on tapahtunut, jos rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU tietosuojasetusta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muita hallinnollisia muutoksenhakukeinoja tai oikeussuojakeinoja.

Valvontaviranomaisen tiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

<https://tietosuoja.fi/etusivu>

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi Puhelinvaihe: 029 566 6700

Kirjaamo: 029 566 6768